

347.243

ЗАКОН

0

ШУМАМА

ОД 30. МАРТА 1891.

СА

ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА

ОД 2. АВГУСТА 1898.

У БЕОГРАДУ

ШТАМПА КРАЉЕВСКО-СРПСКЕ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ

1898.

Уведено у нови инвентар бр. ~~2594~~ 2125
1 јануара 1942 год.
Београд.

МИ
А Л Е К С А Н Д А Р I

по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ ДА ЈЕ НА
РОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ
И ПОТВРЂУЈЕМО :

ЗАКОН

О

ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА

У ЗАКОНУ О ШУМАМА

од 30. марта 1891. год.

I.

Подела и ограничавање шума.

Члан 1.

Шуме (планине, горе, забрани) у Србији јесу:

- а) државне, —
- б) општинске, —
- в) сеоске, —
- г) манастирске, —
- д) црквене, и —
- е) приватне. —

Државне шуме двојаке су:

1. чисто државне шуме, које су искључиво својина државна без ичијег и икаквог права уживања у њима; и

2. оне, којима је држава до сад као са опште-народним руковала и у корист своје касе експлоати-сала, а на које нико није законим путем прибавио право сопствености.

Општинске шуме јесу оне, које су поједине општине саме ставиле под забрану и подигле од 26. октобра 1833. год., и тако их освојиле, или су до својине истих дошле другим којим законим путем.

Сеоске су шуме оне, које су поједина села ставила у забрану и подигла од 26. октобра 1833. год., и тако их усвојила, или су их другим законим путем добила у својину, па их уживају сама села као сеоска добра, у чијим се атарима налазе, а дотичне власти општинске њима само рукују.

У новоослобођеним крајевима за општинске и сеоске шуме сматраће се оне, које министар народне привреде по предлогу комисије а по одобрењу Државног Савета појединим општинама одредио буде.

Манастирске и црквене шуме оне су, које су својина појединих манастира или цркава.

Приватне шуме (забрани) оне су, које каквом приватном лицу припадају по праву својине.

Члан 2.

Држава располаже и управља државним шумама, а над општинским, сеоским, манастирским и црквеним води надзор по одредбама овог закона.

Члан 3.

Ради лакшег надзора и чувања шума, имају се:
а) Државне, општинске, сеоске, манастирске и црквене шуме од приватних имовина оделити и ограничити, њихове границе премерити, описати и трајним видљивим белегама обележити;

б. Издвојити и обележити оне шуме и планине, које се из климатских, хигијенских или других којих обзира имају свагда одржавати у пошумљеном стању, и ставити под нарочити надзор државни, па биле оне државне или ма чија својина; и

в. Све шуме у Србији поделити на извештан број шумским округа, без обзира на административну поделу земље.

Члан 4.

Ограничавање државних шума извршиће нарочито за то одређене комисије. Издавање оних шума, о којима је реч у члану 3. ов. зак. под б., као и подела шума на шумске округе, извршиће се Краљевим указом на предлог Министра народне привреде, у споразуму са Државним Саветом.

Члан 5.

Комисију за ограничавање шума састављају пет чланова: тројица се постављају Краљевим указом на предлог министра народне привреде, а двојицу бира окружна скупштина оног округа у коме се врши ограничавање.

Но при свакој комисији постављају се овим начином и по два заменика, који ће у случају потребе замењивати чланове, који би ма чим били сиречени да одређени посао врше.

Изабрани чланови комисије и њихови заменици, ако нису државни чиновници, дужни су претходно пред свештеником, а у присуству осталих чланова комисије, положити заклетву прописану за вештаке у грађанском-судском поступку.

Председник је комисије најстарији по положају чиновник, а најмлађи по положају врши дужност деловође.

Члан 6.

Председника комисије дужност је:

1. да руководи радовима комисије и води бригу, да комисија свој рад врши саобразно прописима овог закона и правилима, која на основу истог прописе Министар народне привреде;

2. да води дневник комисијског рада, издаје наредбе о свему што је потребно, да се комисијски радови почињу и свршавају сваког дана у одређено време;

3. да води надзор да чланови комисије своју дужност врше тачно и сваку њихову немарљивост, којом би се рад комисије отежавао, да доставља министру народне привреде;

4. да води преписку са полицијским, окружним, среским и општинским властима и овима издаје потребне наредбе односно комисијског рада, а сваку њихову небрежљивост доставља министру народне привреде и тражи да се казне;

5. да сваког петнаестог дана комисијског рада подноси министру народне привреде извештај о раду комисије.

Председник, који се не би придржавао прописаних му овде дужности казниће се са 100—500 дин.

Чланови комисије, органи полицијских власти и општински часници за небрежљиво вршење наредаба комисије и председника казниће се на предлог председника комисије са 50—100 динара.

Казне ове изриче министар народне привреде, по саслушању оптуженог, а у корист шумског фонда. Решење министрово извршно је.

Члан 7.

У име дневнице даваће се члановима комисије по десет динара на дан из државне касе, а из кредита одређеног буџетом на ограничавање шума.

Сем тога добиваће подвоз до места где ће ограничавање вршити.

Члан 8.

Раду комисије присуствоваће и сопственици (или њихови заступници) баштина, које се налазе у шумама, или се овима граиче, и дужни су поднети и изјавити комисији доказе о праву својине на земље, које сматрају за своје.

Члан 9.

Полицијска ће власт преко дотичних општина обзнанити у своје време, кад ће и где комисија отпочети свој рад, и позвати заинтересоване, да комисији представу и представе доказе по којима полажу право својине ма на који и колики део шуме. Грађанима општине, у којој ће комисија радити, обзнаниће то општински суд на општинском збору.

Ко би полагао право својине на буди који део шуме или земље, па не би сâм или његов заступник предстао комисији за време њеног рада на лицу места, не може после чинити никакве примедбе на рад комисијски.

Члан 10.

Окрајке и окуке од државних шума које би заокружаваће граница а и надзор шума отежавало, као и оне засебне делове државних шума, који су мањи од 50 ектара, на којима се према величини и положају не би могло уредити трајно шумско газдовање, комисија ће ограничити и поднети образложен предлог министру народне привреде, те да се по одобрењу Државног Савета могу дати у размену за другу какву суседну општинску, сеоску и приватну земљу или да се уступе оближњој општини или селу.

Члан 11.

Шуме и друге земље, општинске, сеоске или приватне, које по извршеном ограничењу остану у грани-

цама државних шума, или би се са овима граничиле а биле би на сметњи обделавању, експлоатацији и администрацији ових, министар народне привреде може на основу закона о експроприацији откупити или одузети у размену за другу државну шуму или земљу, но која по простору и каквоћи мора бити у најмању руку равна узетом земљишту, а у атару је исте општине или села, а може их и откупити.

Општине, села и приватна лица чија се земљишта граниче са државним имањем дужна су, да у остављеном им року на граничној линији између њиховог и државног имања ископају шанац или подигну другу какву сталну ограду, како министар народне привреде према месним приликама нареди.

У противном случају министар народне привреде наредиће да се ово изврши на рачун дотичног сопственика.

Члан 12.

Општинама, које не би имале своју шуму, ни земљишта за подизање истих, и које би испустима стешњене биле, а налазило би се у њиховом атару или у близини државних шума и шумског земљишта, комисија ће, на њихову молбу, одредити од државне шуме и шумског земљишта извештан простор, па поднети министру народне привреде образложен предлог, да им се уступи у својину без икакве накнаде.

Министар подноси ово своје решење на одобрење Државном Савету.

Члан 13.

Комисија суди по савести о границама и својини шума изузимајући случајеве где се својина доказује уредном ташијом или судском пресудом.

При суђењу обзираће се по потреби и на одредбе грађанског закона у части II глави III и IV и части III глави IV као и на одредбе члана 1. овог за-

кона и шумске уредбе од 4. априла 1862. год. (Зборник XIV стр. 59.)

Комисија суди већином гласова и њене су пресуде извршне.

На захтев интересованих издаваће одмах писмене пресуде о трошку оног кога се тиче, а за државу вреди одредба члана 14. овог закона.

Члан 14.

Кад комисија сврши свој рад око ограничавања појединих шума, одмах саставља протокол у коме морају бити описане границе и обележене мере истих. Гранични протокол потписаће сви чланови комисије. За оне чланове комисије, који не би хтели протокол потписати, нићи своје мишљење одвојити, ставиће се примедба на протоколу. Овај протокол послаће председник комисије надлежном првостепеном суду да на основу истог држави изда ташију, коју ће суд у најкраћем року доставити министру народне привреде. Но ако би се каква шума налазила у надлежности више судова, надлежан је за издавање ташије онај суд, коме комисија гранични протокол пошаље.

Члан 15.

Они, који у обиму новопостављених граница државних шума и даље остану са засебном имавином, дужни су се на исту у року од године дана по законим прописима убаштинити.

Ко од дана свршеног ограничења па за годину дана ово не учини, не може доцније полагати право сопствености ни на какву шуму или земљу, која би се налазила у обиму новопостављених граница.

Члан 16.

Општине, села, манастири, цркве и приватни, дужни су да се у року од године дана, од дана сврше-

ног ограничења околних државних шума такође на своје шуме и шумска земљишта убаштине и иста премеје.

Члан 17.

Подела и ограничавање шума у Србуји извршиће се у што краћем времену, а најдаље за две године, од дана, кад овај закон ступи у живот.

II

Шумска управа и установа.

Члан 18.

Министар народне привреде, према закону о устројству министарства народне привреде, највиша је управна власт у пословима, који се тичу шума.

Према овоме министарство народне привреде заступа пред судовима и осталим властима државу у читањима, која се тичу државних шума и шумског земљишта.

Члан 19.

Поред шумарског одељења, које постоји при министарству народне привреде (чл. 3. тач. 2. закона о устојству истог министарства) установљавају се:

- а. Окружне шумске управе, и
- б. Шумски фонд.

А.

Окружне шумске управе.

Члан 20.

Сваки шумски округ има засебну окружну шумску управу, коју састављају: окружни шумар државни, са потребним бројем подшумара и шумских чувара.

Члан 21.

Окружни државни шумар је надзорник и непосредни старешина у окружној шумској управи. Његова је дужност да се стара о тачном вршењу одредаба овог закона, и правила и наредба министра народне привреде; да непосредно надгледа и руководи подизање, гајење, сечу и употребу шума и других шумских производа у подручном му шумском округу, и да чини предлоге највишој шумској управи о бољем и разумнијем газдовању у подручним му шумама.

Члан 22.

Окружни шумари и подшумари постављају се из реда оних лица, која су свршила са добрим успехом средњу или вишу земљоделску-шумарску школу код нас или на страни.

Члан 23.

Звање окружних шумара дели се на пет класа као и звање секретара, а звање подшумара на пет класа као и звање писара министарства народне привреде. Они се не могу унапредити пре но што у једној класи проведу пет година.

Но државни окружни шумари добијају поред плате још по 600 динара, а подшумари по 360 динара годишње додатка на путне трошкове и држање коња, а осим тога бесплатан стан и огрев.

Члан 24.

Окружни шумари и подшумари постављају се Краљевим указом на предлог министра народне привреде.

Државни окружни шумари и подшумари имају сва права чиновничка по закону о чиновницима грађанског реда.

Члан 25.

Чуваре државних шума поставља министар народне привреде и плату им одређује до 1000 динара годишње. Но за чувара државних шума може бити постављен само онај, који је са добрим успехом свршио практичну шумарску школу.

Практичну шумарску школу отвараће, према потреби, министар народне привреде и прописати правила и наставни план за исту. Учење у практичној шумарској школи траје годину дана.

Одредбе овог закона важе и за чуваре шума који се сада налазе у државној служби.

Члан 26.

Чувари државних, општинских, сеоских и манастирских шума, тако исто и чувари шума рударских закупника и индустријских повлашћеника приступању у службу, полажу заклетву прописану у члану 13. закона о чувању пољског имања за пољске чуваре.

Члан 27.

Државни окружни шумар и остало шумарско особље, вршећи службену дужност у своме округу шумском, немају права ни на какву дијурну.

Но кад врше дужност ван свога округа и среза — рејона — имају права на дијурну као и остали чиновници.

Члан 28.

Окружни шумари, подшумари и чувари шума дужни су носити одело и оружје, које им пропише министар народне привреде.

Б.

Шумски фонд.

Члан 29.

За подмирење издатака предвиђених овим законом на државне шумске установе и шуме и плате чиновника и осталог особља окружних шумских управа установљава се шумски фонд. Овај фонд саставља се:

1. из прихода добивених од продаје дрва, жиросаће, попасе у државним шумама и планинским пашњацима — суватима, и осталих шумских производа и других споредних користи из државних шума;

2. из прихода добивених од новчаних казни за дела изложена у овоме закону куда спадају и дисциплинарне новчане казне чиновника и осталог особља окружних шумских управа.

Изузимају се новчане казне од испушних кривица о којима суди општински суд и које припадају општинској каси;

3. из прихода добивених од накнада за шумске штете; и

4. из такса добивених за подизање стружница, жежење поташе и подизање фабрика за прераду шумских производа из државних шума.

Ове приходе прикупљају полициске власти од шума које се у њиховом подручју налазе и свршетком сваког месеца шаљу Управи Фондова.

О прикупљању ових прихода стара се министар народне привреде.

Чиновника, који по свршетку месеца за 10 дана не пошаље прикупљени приход Управи Фондова казниће надлежни министар на захтев министра народне привреде од 50 до 100 динара у корист шумског фонда. И његова су решења извршна.

Члан 30.

Шумским фондом рукује Управа Фондова и ставља министру народне привреде на расположење потребне суме новаца одобрене буџетом.

Све што претекне преко суме одређене буџетом, враћа се у шумски фонд, као приход, а ако што не достане, попуњава се из тога фонда, по претходно прибављеном највишем решењу.

Члан 31.

Прописи закона, који се односе на употребу одобрених кредита, а тако исто и сви законски прописи и правила о вођењу и поднашању рачуна, важе и за рачуне овога фонда.

Члан 32.

Приходи шумског фонда не могу се ни на што друго употребити но само на цели *предвиђене овим законом.*

III.

О поступању са државним шумама.

Члан 33.

Са државним шумама поступаће се по одредбама привредних планова, које ће за поједине шуме према њиховим природним особинама, а што целиходније подмирењу потреба и одржању шума прописати министар народне привреде.

Члан 34.

Сва гола, јако проређена и непотпуно обрасла места у опште, а нарочито по врлетним и каменитим странама и обронцима државних шума, ставиће се одмах у забрану и што пре пошумити.

Члан 35.

Сеча у шумама жирородним у Србији, *сем приватних*, почиње од 1. новембра и траје до 1. априла а у четинастим шумама од 1. октобра до 1. маја. Изузимају се:

а. изданачке шуме, подигнуте за производњу коре намењене за штављење кожа, *израде обода за сита, вила, лопата, као и грађе за прављење фуџија на јавним друмовима*, где се сеча врши и преко лета.

б. кад коме изгори или му вода однесе кућу и друге стаје за становање, може потребан број дрвета осећи у свако доба године.

в. олујом и снеговима оборена дрвета одмах ће се исећи и изнети; и

г. виша планинска места, у којима се за време строжијих зима може гросеча продужити.

Но сечење сувог по земљи лежећег дрвећа, грања, влада и искоругина може се у циљу чистићења шуме вршити преко целе године.

Члан. 36

Осечена дрва и *од истих израђена грађа као и овршци, грање и кора*, имају се до конца месеца априла изнети из шуме. У високим планинским местима и у случају дуготрајних зима, великих снегова и поплава, министар народне привреде може овај рок *продужити, а може одобрити, да се сеча и извлачење врши преко целе године.*

Осечена дрва и *грађа*, која се после овога времена нађу у шуми припадају држави.

Члан 37.

Свако дрво има се осећи што ниже до земље, тако, да пањ не буде већи од 20 см. Изузимају се нестална и подводна земљишта на којима се могу остављати пањевии од једног метра висине.

Члан 38.

Нико не сме осечена дрва и графу изнети из државних шума, док се не жигосу, па било да их је узео за домаћу потребу или спекулацију.

Дрва за огрев неће се жигосати, но ће се давати уверење.

Члан 39.

Осечена дрва и графу сваки је дужан износити из шуме одређеним за то путевима, возницима и точилима спуштати а на начин, како би се изношењем учинило што мање квара земљишту и заосталој шуми.

Члан 40.

Све досад употребљаване путеве, вознике и точила, ма преко чијег имања водили, нико не сме забрањивати, затварати, прекопавати ни стешњавати без одобрења министра народне привреде, а по предлогу државних окружних шумара.

Члан 41.

Ако би ко хтео да дрва или друге шумске производе, поред одређених путова и точила, другим каквим путем кроз шуму извлачи, па би желео, да нове путеве и точила, справе и зграде на државном земљишту подиже, уставе и овом подобно на водама намешта, има се тога ради обратити молбом окружном шумару дотичног шумског округа, у којој ће тачно назначити: шта и на ком месту жели подићи. Окружни шумар дужан је овакве молбе спровести, са својим мишљењем, најдаље за десет дана, министру народне привреде на решење, који ће у року даљих петнаест дана своје решење донети.

Члан 42.

Ако је државна шума тако опкољена туђим баштинама, или се находи у тако врлетном и незгодном

положају, да би се осечена дрва и други шумски производи из шуме морали преносити или превлачити преко туђе баштине, сопственик те баштине дужан је да то одобри, али само онуда и оним правцем, где ће бити подесно за извоз и где ће се најмања штета баштини учинити, и са накнадом учињене штете.

Ако се при овоме држава или купач дрва из државне шуме не би могао споразумети са сопственицима баштина, преко којих се морају дрва превући, државни окружни шумар решиће то у споразуму са месном општинском влашћу као и питање о накнади штете, противу чега нема места жалби.

Члан 43.

Нико не може градити сплавоје ван одређених сплавишта, као за то изабраних подесних места на обалама вода. Ова места одређиваће министар народне привреде, а сплављење грађе дозвољаваће и надзор водити окружни шумар.

Члан 44.

Државни окружни шумар одређиваће и одржаваће ред, којим ће се сплавити расута дрва водом, или пуштати водом сплавови.

Члан 45.

Ако би се прављењем сплавова на сплавишту, устава или других направа за сплављење дрва водом, нанела штета сопственицима земаља крај сплавишта, потока и река, или каквим другим направама на водама, дужан је предузимач сплављења — сплавник — накнадити штету по оцени вештака, изабраних од обе стране.

Члан 46.

Дрво као главни шумски производ, продаваће се из државних шума по такси и оферталном лицитаци-

јом, осим случаја, где је овим законом другојачије наређено.

Члан 47.

По такси, коју ће према употребној вредности дрвета и преносним тешкоћама одређивати сваке године министар народне привреде, а која ће се унапред наилађивати, даваће се дрва за домаћу потребу онима, који општинским уверењем докажу, да им је тражена количина дрва заиста потребна за домаћу потребу и да ову потребу не могу ни из својих ни из општинских или сеоских шума да подмире.

Такса за дрва ради грађе одређиваће се на стабло и на кубни метар, а за дрва за огрев само на кубни метар.

По такси, коју ће министар народне привреде одређивати, а која не сме бити мања од таксе за домаћу потребу, могу се продавати и за спекулацију из државних шума дрва за огрев од сувог, по земљи лежећег дрвећа, грања, влада, пањева и искорутина.

Члан 48.

У домаће потребе спадају дрва за огрев до 30 кубних метара годишње на породицу, грађење кућа за своје лично становање и зграде за смештај хране и домаће стоке, прављење воденице, качаре и пивнице, или кад се коме кућа или друга каква зграда услед дотрајалости, ветра, снега или других каквих елементарних непогода сруши или хоће да падне. У домаћу потребу рачуна се и грађа потребна за грађење школа, цркава, мостова и утврђење путова, ако је нема у општинским или сеоским шумама, дрва за огрев школа и државних надлештава и жежење креча.

Члан 49.

Пријаве за сечу у државним шумама за домаћу потребу прибирају општинске власти, па о томе са-

стављају списак, у коме ће бити тачно назначено колико је коме, према јачини задруге и осталим приликама, потребно дрва за огрев или грађевину (чл. 48.), и тај списак подносе окружној шумској управи оног шумског округа, у коме се жели гора сећи, најдаље до конца октобра сваке године.

Доцније пријаве неће важити, изузимајући случајеве наведене у члану 35. под б. овог закона.

Члан 50.

Мајсторима, који еснафским писмом докажу, да спадају у ред мајстора, српски су поданици а израђују: виле, лопате, вејалице, држалаце, косила, четке, дрвене клинце, обућарске лубове и ободне за сита, мерице, карлице, корита, кашике, заструге, чабрице, каце и бурад, сељачка кола, колица, чутуре, клуше, астале, столице и ормане; занатлиским удружењима и индустријским и рударским предузећима; земљорадницима за нужне пољопривредне алате као и оним планинцима, који се поред земљорадње занимају још и прерадом дрвета као кућевном радњом, продаваће се дрвета такође по такси одређеној за домаће потребе предвиђеној у члану 47. овог закона.

Члан 51.

По такси купљена и бесилатно добивена дрва не смеју се продати нити на што друго употребити, по на оно ради чега су узета.

Члан 52.

Сиротним породицама, које илађају испод 15 динара непосредне порезе а и од пожара и пошаве пострадалим, које општинским уверењем докажу, да не би могле новцем набавити потребну количину дрва за огрев и друге домаће потребе, одобраваће се беспла-

тно купљење сувих, по земљи лежећих дрва у државним шумама а у недостатку ових и сечење сирових, ако ово не би могле добити из општинских или сеских шума.

Сем овог случаја не може се више никоме ни за какву потребу дати бесплатно дрва или саднице из државне шуме, изузимајући дрва за огрев шумарског особља и прављење станова за исто.

Члан 53.

Одобрење за сечу дрва за домаћу потребу и противу даје министар народне привреде, а прописну таксу наплаћиваће среске финансијске, а док се ове не уведу, среске полициске власти.

Правила за издавање објава и вођење протокола за горосечце и рачунских књига, прописује министар народне привреде.

Члан 54.

Сем потреба предвиђених у члановима 48. и 50. овог закона држава ће из својих шума продавати дрва само оферталном лицитацијом, ако вредност њихова износи више од 2.000 динара.

Но ако се продаји изложена дрва на две држане оферталне лицитације не би могла продати због немања оферталне или због сувише мале понуђене цене, или би вредност истих била мања од 2000 динара, онда министар народне привреде може иста продати на начин, који нађе да је најкориснији по касу државну.

Извоз дрва ван земље или грађе сечене у државним шумама, слободан је и неподлежи плаћању извозних царинских такса.

Члан 55.

Ко би, закупивши лицитацијом гору из државних шума, желео да у државној шуми на државном зем-

љишту или води подигне стружницу, фабрику или какву радионицу за прераду дрвета мора се обратити молбом окружној шумској управи оног шумског округа, у коме жели што предузети, и означити: где, шта, по коме систему и за које време жели предузети и подићи.

Ове молбе спроводиће окружне шумске управе са својим мишљењем најдаље за 15 дана министру народне привреде на решење, који ће најдаље у року од 30 дана своје решење донети.

У сваком одобрењу по таквим молбама министар народне привреде значиће поред осталог и време за које одобрење важи. Но ни једно такво одобрење неће се дати на време дуже од оног које је потребно за прераду закупилене шуме.

За одобрење за подизање ових радионица и њихову радњу на државном земљишту плаћа предузимач према величини предузећа и запремљене просторије шумске од 50—300 динара годишње, у корист шумског фонда.

Члан 56.

За штете, које служитељи, раденици, или настојници нанесу на шумском земљишту, вршећи послове својих господара, одговорни су господари истих по члану 96. овога закона.

Члан 57.

Без знања и одобрења шумске власти нико не сме у државним шумама дрвета превршивати, (окрњивати, шутити) и засецати, љуштити кору, брати лишће, цвеће и род са дрвета и шибља, скидати луб и лику, vadити смолу, сећи пруже, копати камен, песак и земљу, брати жир и остало шумско семење и плодове.

Члан 58.

Љуштење коре, брање лишћа, цвећа и рода, са шумских дрвета и шибља, за бојење и штављење кожа.

копање садница, одобраваће министар народне привреде и таксу за то одређивати.

Члан 59.

По сувим и плитким, мршавим и успртим земљиштима, као и у опште по свима шумама, које ће се кроз три године ставити у подмладу, и које ће увек бити обележене видљивим белегама, купљење лишћа, четиња, пешарица, маховине и осталог шумња забрањено је сасвим.

Члан 60.

Сечење брста и лисника за исхрану домаће стокe за време гладних и оскудних година, одобраваће се само лицима сиротног стања (која плаћају мање од 15 динара годишње непосредног пореза), ако ово не би могли добити из општинских и сеоских шума. Но при сечењу брста и лисника не смеју се дрвета превршивати (скрњивати), нити осећи више од половине подкресивањем доњег грања са једног дрвета.

Сечење лисника и брста одобраваће министар народне привреде само у оним деловима шуме, у којима то предложи дотична шумска управа.

Члан 61.

У државним шумама забрањено је ложење ватре, палење влада, пањева и необорених дрвета.

Пастирима, радницима и осталим лицима, која би се с правом налазила по државним шумама, допуштено је ложење ватре и прављење колеба само на оним местима, која им за то одреди окружни шумар или чувар шума. Но при одласку дужни су угасити ватру и бусењем претрпати.

Члан 62.

Сваки, који у шуми или на крају исте спази не угашену ватру, дужан је по могућству угасити је.

Путници, који би, пролазећи поред шума, спазили да шума гори, дужни су о томе известити прве успутне општинске или сеоске старешине, а пастири и радници, који би се у истој шуми затекли, дужни су одмах јавити за пожар кметовима околних села и општина, а они ће кренути своје становнике на гашење пожара.

Члан 63.

Ко ухвати или прокаже лица, која у туђим шумама гору самовласно секу или осечена дрва и грађу из туђих шума краду; државни жиг уништавају или подражавају; туђу земљу и шуму заузимају; границе и граничне белеге уништавају; дрва добивена за домаћу потребу продају или у трампу дају или у опште учине ма какву кривицу, која се казни по овом закону, добија у име подказивачке награде половину суме, која се у име казне наплати од кривца, нерачунајући ту и накнаду, која се оштећеном досуђује.

На ову накнаду немају права окружни шумари, подшумари и чувари шума.

IV

Поступање са општинским шумама

Члан 64.

Општинске и сеоске шуме и шумска земљишта сходно члану 2. овог закона, подлеже државном надзору, и тај надзор воде шумске управе оних шумских округа, којима општинске или сеоске шуме при обрадовању округа буду придате.

Члан 65.

Поступање с општинским и сеоским шумама и шумским земљиштем, има се кретати у границама трајног газдовања. У тој цели дужне су општине и

села, од дана кад овај закон ступи у живот, па за 3 године, сретством стручних лица извршити општи и посебни опис шума и шумског земљишта, направити петогодишње привредне планове, и исте поднети министру народне привреде на увиђај и одобрење.

Упуства, по којима ће се ово вршити, прописаће министар народне привреде.

Члан 66.

Сва огољена, сувише проређена и шумом непотпуно обрасла места у опште, а нарочито по врлетним и каменитим брдима и странама општинских и сеоских шума, с којих се вода нагло слива и околне путеве и земље засипа камењем и песком, а нарочито она планинска и мочарна места, која се из климатских, хигијенских или других којих обзира морају одржавати у пошумљеном стању, општине ће и села одмах, кад год шумска окружна власт нађе за потребно, ставити у забрану и најдаље за три године пошумити по упуствима окружног шумара.

Но ако општине или села не би хтели ово урадити, министар народне привреде може наредити да се ради општег интереса дотична земљишта од општина или села одузму без икакве накнаде, и пошуме о државном трошку.

Члан 67.

Општине, које немају шума, или их имају мање од пет хектара, дужне су у року од пет година пошумити најмање пет хектара простора у своме атару и у пошумљеном стању одржавати. Која општина не би ово у року од пет година учинила, министар народне привреде наредиће да се тај простор о трошку дотичне општине пошуми.

Ова нова пошумљена места ослобођавају се дне-
последне порезе на земљиште за 20 година.]

Члан 68.

Сечење дрвета за грађу и огрев у општинским и сеоским шумама вршиће општине и села за подмирење општинских и сеоских потреба, бесплатно.

Осим тога бесплатно сечење дрва у општинским и сеоским шумама за домаћу потребу, куда спадају потребе, поменуће у члану 48. закона овога, одобраваће се само оним сиротним становницима дотичне општине или села, који плаћају мање од 15 динара непосредне годишње порезе.

Осталим лицима одобраваће се горосеча за домаћу потребу у општинским и сеоским шумама по такси, коју одреди општински одбор а која не сме бити мања од половине таксе одређене за горосечу у државној шуми истог шумског округа.

Сваки исечени део шуме има се подмладити у року од пет година.

Сува дрва за домаћу употребу добивају грађани дотичне општине бесплатно по одобрењу општинског одбора.

Члан 69.

Ко жели да бесплатно или по такси сече дрвета у шуми своје општине или села, дужан је тога ради пријавити се председнику општинског суда односно кмету свога села, најдаље до 1. октобра и означити: колико му и каквих дрва треба.

Добивене пријаве прегледа за општинске шуме председник општинског суда са окружним шумаром или подшумаром, а за сеоске сеоски кмет са окружним шумаром или подшумаром, и према величини задруге молилаца и њихове потребе, а према величини и стању општинских и сеоских шума, одобравају молиоцима сечу, означавајући шта се коме и колико одобрава.

Но у једној години не може се једној задрузи дати више дрва за огрев од 30 кубних метара.

Члан 70.

Места на којима ће се вршити годишње сече у општинским и сеоским шумама, одређује окружни шумар према утврђеном привредном плану.

Члан 71.

Сечење дрва сем домаће потребе у општинским и сеоским шумама, вршиће општина оберталном лиценцијом а по одобрењу надзорне шумске власти.

Члан 72.

Приходе од општинских и сеоских шума прибирају и са њима располажу општинске власти, као и осталим приходима општинским и сеоским.

Члан 73.

Уживање споредних шумских користи, а нарочито попаше и жиронађе, у општинским и сеоским шумама, вршиће се саобразно одредбама овога закона тако, да се тиме не спречава одржање и подизање шума.

Члан 74.

Ради вршења законских наређења и чувања шума морају општине, села, манастири, рударски закупници и индустријски повлашћеници поставити за своје шуме потребан број чувара шумских, који одреди министар народне привреде према величини шуме.

Општинске и сеоске чуваре шума поставља општински суд, а чуваре манастирске, рударске и индустријске манастири, закупници и повлашћеници и плату им одређују.

О овоме се извештава окружна шумска управа.

Члан 75.

Општине, села, манастири, рударски закупници и индустријски повлашћеници, кад предузму већу екс-

платацију својих шума по привредном плану дужни су имати подшумара са квалификацијама овог закона (чл. 22.).

Постављење овог подшумара подноси се министру народне привреде на одобрење.

Члан 76.

Ако је шума неке општине или села испод 100 хектара, па не би корисно било поставити нарочитог шумара за исту министар народне привреде може наредити, да дотична општина или село, у договору са једном или више оближњих општина или села, поставе заједнички једно или више лица за шумаре.

Члан 77.

Општински и сеоски шумари и чувари шума стоје у службеном послу под непосредним надзором окружних шумара, а при вршењу дужности имају се управљати по правилима, која за њих пропише министар народне привреде.

Члан 78.

Ако поједине општине или села не би, из неоправданих каквих, разлога вршиле одредбе овог закона, надзорна власт позваће их, да у извесном року то учине. У противном случају министар народне привреде наредиће, да се то изврши средством државних органа или другог каквог лица, а на рачун дотичне општине или села.

Члан 79.

Одредбе чланова: 35., 36., 38., 39., 58., 59., 60. и 62. овога закона, важе и за општинске шуме.

V

Поступак са манастирским и црквеним шумама.**Члан 80.**

Са манастирским и црквеним шумама, над којима држава води надзор по члану 2. овог закона, поступаће се у свему онако, како је овим законом наређено за општинске или сеоске шуме, а на име по члановима: 34. 35. 38. 54. 55. 58. 60. 62. 64. 65. 66. 73. 74. 75. 76. 78. овога закона, и сви приходи и користи од њих припадају дотичним манастирима и црквама.

VI

**Поступање са приватним шумама.
(Забранима)****Члан 81.**

Са приватним шумама сопственици имају неограничено право располагања. Али и приватне шуме и шумска земљишта подлеже државном надзору, ако се налазе :

а. по планинским странама и висовима, одкуда долазе јаки ветрови и олујине;

б. по каменим брдима, странама и обронцима, на којима шума има да спречава нагло отицање воде, спирање и односење земље, образовање вододерина и поплава; и

в. по свима несталним и мочарним земљиштима, нарочито по летећем песку.

Ова ће се места, у колико сада постоје, обележити у року од годину дана.

Члан 82.

Сопственици шума и шумских земљишта споменутих у члану 81. под а., б. и в., придржаваће се,

при поступању са овима прописа и ограничења, која за њих пропише министар народне привреде, у интересу одржања шума, друмова и других баштина.

Земљишта, која би, од дана кад овај закон ступи у живот, приватни сопственици пошумили по упутима и надзору окружних шумара, ослободиће се порезе на то земљиште за 10 година.

Члан 83.

Ако сопственици шума поменутих у чл. 81. овога закона не би хтели, и не би били у стању да се при поступању са шумама и шумским земљиштем придржавају законских наређења и прописаних правила, министар народне привреде може наредити, да им се дотичне шуме и земље, ради предохране од штетних посљедица, узму по чл. 10. овога закона у размену за другу општинску, сеоску или државну земљу, или да се тако земљиште одузме путем експропријације, и његова вредност исплати из шумског фонда.

VII.

О попаши и жиропаћи.**Члан 84.**

Беслатно уживање попаше и жиропаће у државним шумама дозвољаваће се само оним становницима, који илаћају мање од 10 динара непосредне порезе и то из оних општина или села, у којима нема довољно општинских или сеоских шума.

Државне шуме не могу се у будуће оптерећивати никаквим новим уживањем или другим каквим теретима (службеностима).

Члан 85.

Уживаоци бесплатне попаше и жиропаће могу пуштати у шуме на попашу и жир само своју стоку,

која им служи за обрађивање поља и газдинства, а никако стоку туђу и купљену ради трговине.

Члан 86.

На уживање попаше и жиропађе у општинским и сеоским шумама имају права сви становници додатичне општине или села.

Члан 87.

По државним, општинским и сеоским шумама и земљиштима, која се ставе под забрану за подмладу, па док подигнута млада шума толико не одрасте, да јој стока не може шкодити, као и на оним земљиштима, која ће се кроз три године имати да подмлађују, не може се уживати попаша и жиропађа.

Тако исто не дозвољава се уживање попаше и жиропађе ни у ком случају на свима местима наведеним у члановима 59. и 66. овог закона.

Члан 88.

Попаша почиње 1. маја а траје до 1. октобра; а жиропађа од 1. октобра до 1. фебруара.

Члан 89.

Уживаоци попаше и жиропађе одговарају по чл. 105. овог закона за све штете, које почине у шуми њихови чобани или стока.

Члан 90.

Пре изласка сунца не може се стока на попашу пуштати у шуму, нити у њој задржавати после заласка сунца. Но ако би стока морала, из буди каквих разлога, ноћивати у шуми, то ће шумар одредити место за подизање торова, обора и планишта. Тако исто

шумар ће одредити путове, којима ће се терати стока у шуму и на појиште.

Члан 91.

Општине, чији становници могу имати, по члану 84. овог закона бесплатну попашу и жиропађу, дужни су сваке године за попашу до 1. марта, а за жиропађу до 1. септембра поднети окружном шумару списак лица, у којима ће се тачно назначити, колико и које стоке ко има.

Члан 92.

Окружни шумар одредиће по броју и врсти стоке, места у државним шумама, у која ће се бесплатно пуштати стока на попашу и жиропађу.

Ближа наређења о уживању попаше и жиропађе прописале министар народне привреде и одређивати таксу за исту.

VIII

Шумске кривице.

A.

Опште одредбе.

Члан 93.

Шумске су кривице:

а. крађе дрва и осталих шумских производа, извршене у шуми;

б. повреде тих ствари у шуми; и

в. недопуштене радње у шуми.

Осим оних кривица које по овом закону министар народне привреде извиђа и казни, све су остале шумске кривице преступи и иступи

Преступи су кривице за које закон овај доноси казну већу од 30 дана затвора или новчану преко 100 динара.

Све остале кривице, побројане у овом закону ишту су.

Члан 94.

Кривац се може осудити за шумску кривицу:

- а. на новчану казну, или
- б. на затвор; поред тога још да му се одузму ствари, којима је кривицу учинио, или их је на то наменио.

Члан 95.

Ко учини више кривица, које се новчано казне биће за сваку поједину осуђен на новчану казну.

Новчана казна досуђује се шумском фонду *изузимајући случаја предвиђеног у чл. 29. тач. 2. став 2. овог закона.*

Члан 96.

Ако је казна толика да је кривац не може платити трећином свога имања онда ће се казнити затвором. *Власт, која изриче казну у пресуди ће означити, колико ће дана трајати такав затвор.*

Сума испод пет динара замењује се једним даном затвора.

Члан 97.

Где се место новчане казне примењује затвор, ту ће се место пет динара узети један дан затвора.

По овоме закону осуђена лица на затвор употребљаваће се за време затвора на шумске и друге пољопривредне радове.

Члан 98.

Поред казне кривац ће се осуђивати да плати сопственику вредност украденог предмета или накнаду штете за оштећени предмет.

Члан 99.

Ако извршна власт не може да наплати штету од осуђенога најдаље за 30 дана, од када је пресуда

дата на извршење, она ће о томе известити оштећенога, ако овај то захтева.

Члан 100.

Секире, тестере, косири и остала сечива, којима се кривац послужио за извршење шумске кривице, или их на то наменио, ако се при њему нађу у шуми, одузеће се и продати у корист шумског фонда.

Власт ће у свакој шумској кривици решити и о томе одузимању ствари.

Члан 101.

И покушај преступне шумске кривице казни се.

Члан 102.

Саучесник и јатак казниће се онако исто као и главни кривац. Изузимају се случајеви предвиђени у другом одељку § 50. казненог закона.

Члан 103.

О урачунљивости важе одредбе § 53. казненог закона.

А за малолетнике важе одредбе § 55., 56., 57., и 58. кривичног закона.

Члан 104.

Неће се казнити онај, који је каквим непредвиђеним случајем био принуђен да учини шумску кривицу, ако о томе одмах извести шумара, подшумара, чувара, или најближу општинску власт.

Но и у том случају платиће штету, коју је причинио, *по ценовнику за домаћу употребу.*

Члан 105.

За штету, коју учине малолетници, лица под старатељством, слуге, шегрти, калфе и раденици, одговорни су родитељи, стараоци, газде, мајстори, и то

само онда, ако нису над својим подчињенима вршили довољан надзор. У том случају они ће се заједнички са кривцима осуђивати на плаћање накнаде штете и осталих трошкова. Та ће се осуда наплатити од њих онда, ако кривци нису у стању да је плате или никако или од чести.

Члан 106.

У случајевима чл. 104. и 105. кад се суди само о накнади штете судиће она иста власт која би најлежна била за суђење кривике.

Члан 107.

Вредност украђених или повређених шумских производа, одређује се према врсти, узрасту и скупоцениости шумских дрвета, која се деле на две класе:

У прву класу долазе: *растова дрвета у опште, јела, смрча, бор, оморика, тиса, муника, бреза, јасен, кестен, јавори, орах, мечија леска, граб, буква, брест, липа, багрени, руј и сва страна дрвета, која се доносе са стране и подижу у нашим шумама.*

У другу класу долазе: *јова, топола и врбе, и остала шумска дрвета и важније шибље.*

Члан 108.

За свако осечено, подбељено, засечено, или ма на који начин осушено дрво дебело 5 до 10 см. у пречнику, кривац плаћа, и то

1. За дрвета прве класе:

а. за црни орах, мечју леску, питоми кестен, дужник, границу, бељик, тису, црни бор, оморик или дрво са стране донесено — по 6 динара, а на сваки 5 см. даље још по 3 динара.

б. за јелу, смрчу, цер, јасен, дивљи кестен, јавор, бели орах, граб, букву, брест, липу и багрени — по 3 динара, а на сваки 5 см. даље још по 2 динара.

2. За дрвета друге класе по 1 динар а на сваких 5 см. даље још по 50 пара.

Делови од 5 см. у вишку пречника преко 10 см. рачунаће се у њих 5 сантиметара.

Члан 109.

За сечење, чупање или ма на који начин сатирање дрвета испод 5 см. дебљине у пречнику, наплаћиваће се за свако дрво прве класе један динар, а од друге 20 пара.

За сваки квадратни метар природних подмладаба — самоника — до 5 година старих, уништених стоком, ватром или буди чиме, наплаћиваће се по 50 пара, а за уништени квадратни метар вештачког сада или расадница по један динар.

Члан 110.

Дебљина дрвета мери се у цели накнаде штете, на пању или стаблу у висини највише једног метра од земље.

Члан 111.

За дрва за огрев, која ко сече без одобрења или осечена извлачи из шуме, наплаћиваће се у име накнаде:

за једна кола, саоне или другу запрегу са два коња или вола од 4—10 динара;

за једна кола, саоне или другу запрегу са једним коњем од 2—5 динара;

за један товар дрва на коњу или магарцу 1 динар; за један човечији нарамак 50 пара.

Члан 112.

Шумске кривике као преступна дела застаревају за две године а као истуина за три месеца, од дана када су учињене. За прекид застарења вреде одредбе кривичног закона.

Пресуда за шумске кривице застарева за две године, од дана када је постала извршна а иступина за три месеца.

Члан 113.

Тражење накнаде штете, учињене шумском кривицом, застарева за три године а иступном за годину дана, од дана кад је штета учињена.

Б.

О крађи.

Члан ~~114.~~ III

Ко одсече у шуми необорено дрво, или украде из шуме саднице, грађу за ма какву употребу, осудиће се да плати вредност украденог дрвета, по чл. 107. и 108. овог закона на име накнаде и казниће се затвором до две године. Ко украде оборена дрва казниће се, поред накнаде штете, и затвором до шест месеци.

Члан 115.

Ко из шуме украде са дрвета сокове, смолу, мезгру платиће на име накнаде половину вредности дрвета по чл. 108. и 109. овог закона и казниће се затвором до два месеца.

Члан 116.

Ко поломи или одсече гране са необореног дрвета, у намери да их противзаконо присвоји, накнадиће оштећеном вредност по чл. 111. и платиће двоструку вредност тога предмета на име казне.

Члан 117.

Ко украде из шуме суве огранке, лишће, сухо или зелено, маховину, шишарку, жир и остало шум-

ско семење, род, воће, земљу, камен, жиле, траву, накнадиће штету и биће кажњен са 1—5 динара.

В.

О повреди шума и шумских производа.

Члан ~~118.~~ 115.

Ко са необореног дрвета огули кору, или ко неосечено стабло засече, пробуши, задеље, преврши, скреше, подлуби, обели, оголи жиле, прошири засеке на којима тече смола, платиће вредност читавог дрвета по чл. 107. и 108. овог закона и казниће се до 6 месеци.

Овако ће се исто казнити и онај, који границу шума затршава, уништава и мења или уништи граничне белеге.

Члан 119.

Ко повреди осечена дрва, или друге шумске производе, ограду, шанац, обалу, насип, мост, прелаз, водовод, јаз, канал, рибњак, пут, возник, точило или ма какву направу за сечење, израду или извожење дрва и грађе, путоказе, табле, знаке за мере одстојања или ма какве друге знаке у интересу чувања и обделавања шума, или ко растури сложена дрва, казниће се новчано по величини кривице од 2—50 динара, а поред тога накнадиће и штету.

Члан ~~120.~~ 117.

Ко противправно пусти у шуму стоку на пашу или жирење, осудиће се на накнаду штете, и да плати на име казне:

1. За једну козу или јаре одлучено, мазгу или магаре један динар;
2. За једног коња, ждребе или магаре 80 пара;
3. За једног вола, краву или бивола, теле или биволче, старије од 4 месеца, 50 пара;

4. За једно свинче 20 пара;

5. За једну овцу или јагње одлучено, 10 пара.
Ако се та стока нађе у подмлатцима испод 6 година или у местима која су у подмладу стављена или радницима, казна ће бити удвојена.

Члан 121.

Одредба горњег члана важи и за случај ако онај, који има право на понашу или жиропаћу, прекорачи то своје право по месту, времену, врсти и броју стоке.

Члан 122.

Величину штете — потрицу одређује саобразно одредбама овога закона надлежни кмет са два одборника у присуству оштећеног.

Члан 123.

Оштећени, који ухвати стоку у својој шуми, ако неће да је изда сопственику, предаће је општинском суду, који ће с њом поступити по чл. 138. овог закона.

Члан 124.

За остала злочинства и преступе некретности у овом закону, важе одредбе казненог закона и поступка.

Г.

Недопуштене радње.

Члан 125.

Да се казни од 2—10 динара:

1. Ко истеше жиг са пања;
2. Ко при сечи оставља веће пањеве но што прописује чл. 37., или исте крчи;
3. Ко противно чл. 38. извуче из шуме дрва не жигосана;

4. Ко у шуми изван путева и стаза води запрегу (чл. 39);

5. Ко при купљењу сувих дрва повреди правила прописана за то;

6. Ко самовласно употребљава шумске колибе, торове, или на пољу оставља оруђе;

7. Ко у шуми скида и вади ројеве;

8. Ко у шуми наложи ватру на другом месту а не на оном, које му је одређено (чл. 61.);

9. Ко наложеном ватру остави без надзора и при поласку не угаси (чл. 61.);

10. Ко спаси у шуми пожар, па не јави најближој власти (чл. 62);

11. Ко се ухвати да беспослен тумара по шуми са секиром.

Члан 126.

Да се казни од 5—30 динара.

1. Ко пре или после одређеног времена у чл. 35. овог зак. сече без одобрења;

2. Ко дрвета и остале шумске производе не извлачи путевима, који су за то одређени (чл. 39), или самовољно по шуми прави нове путеве;

3. Ко сече брст и лиснике, противно одредби чл. 60;

4. Ко у шуми пали пањеве или кладе (чл. 61.);

5. Ко, позван да гаси пожар, не дође, или дође па неће да гаси (чл. 62);

6. Ко у подмлатцима изданаčkih шума пањеве и жиле цепа, крчи или претрпава и тиме спречава избијање изданака;

7. Ко туђу стоку, или ону која му не служи за газдовање, пушта на пашу и жирење (чл. 85.); и,

8. Ко уради противу чл. 40. и 43.

Члан 127.

Да се казни од 10—60 динара:

1. Ко сече дрвета ван места, која му је обележио дотични орган;

2. Ко прода, поклони или да у размену дрва, која су му дата по такси за домаћу потребу. Поред тога платиће и таксу за та дрва по чл. 111.;

3. Ко у шуми или на шумском земљишту пече креч или жеже угаљ без одобрења;

4. Ко развали расаднике, посејане леје погази и растури, или потре поникле саднице; и

5. *Сопственици приватних забрана који се не би придржавали наредба и правила, која министар народне привреде за њих изда и проише односно њихових забрана, који се налазе по положајима наведеним у члану 81. овог закона.*

Члан 128.

Да се казне од 50—300 динара:

1. Стругари и сопственици силавова, који ураде што противно одредбама овог закона и правилима, која за њих проише министар народне привреде;

2. Кметови и одборници који издаду неистинито уверење;

3. Председници општинских судова и кметови за нетачно вршење наредби издатих од министра народне привреде или друге претпостављене власти, а тичу се шума и утрина; и

4. Органи полицијских власти, шумари, подшумари и чувари шума, који су небрежљиви у вршењу издатих им наредби.

Казне у овом члану и у члану 127. тач. 5. предвиђене изриче министар народне привреде и његова су решења извршна.

Д.

Суђење, надлежност и поступак.

Члан 129. / 22

Истине кривице по овом закону, учињене у државним, манастирским и црквеним шумама, извиђа

у коме шумски фронт
и казни среска полицијска власт, а у осталим шумама општински суд у корист своје касе (чл. 79 ов. закона).

Преступе извиђа и сироводи надлежном суду само полицијска власт.

Члан 130.

Шумске кривице истражују се и казне по званичној дужности, ако су учињене у државним, општинским, сеоским, манастирским и црквеним шумама, а у приватним по тужби оштећеног.

За извиђање преступних шумских кривица, надлежна је полицијска истражна власт, а за суђење и даље извиђање суд оног округа у коме је кривац ухваћен или у коме је дело учињено.

За суђење шумских кривица надлежан је суд оног среза или округа, у коме кривац станује.

Члан 131.

Суд, који је надлежан за једног кривца, надлежан је и за остале саучеснике.

Члан 132.

Првостепени суд решава сукобе о надлежности истражних власти, а касациони, сукоб између првостепених судова.

Члан 133.

Ако се за време истраге докаже, да је кривац учинио какво дело, које се казни по општем казном закону, суд ће сва та дела уједно пресудити.

Члан 134.

Тужба за шумску кривицу подноси се надлежној истражној власти.

Тужбу може подићи или сам оштећени, или у његово име онај, коме је поверено чување шума.

Тужба може бити усмена и писмена.

Члан 135.

За тужбе за шумске кривице не плаћа се унапред никаква такса.

Члан 136.

Шумар, подшумар или чувар шумски, који ухвати кривца на делу одмах ће саставити протокол, у коме ће констатовати: природу, околности, време, место где је кривица учињена, величину штете по овом закону и доказе, ако их има; он ће протокол потписати, увести га у своју књигу и најдаље за 5 дана, одкада је састављен, предати га истражној власти.

Овакав је протокол потпун доказ за шумске кривице, ако иначе противу истинитости таквог протокола не би било основане сумње.

Члан 137.

Чувар је дужан да од криваца, које ухвати на делу, одузме сечива и оруђа, којима је кривица учињена, а сем тога, кола, саоне и стоку, коју затекне у шуми. *При вршењу ове дужности има права употребе оружја, ако се кривац успротиви.*

Он је дужан да све овозначи у протоколу и у нарочитом списку.

Протокол ће поднети истражној власти у означеном року, а списак и узапћене ствари општинском суду најдаље за 24 сата на реверс, који му мора одмах издати.

Члан 138.

Узапћене ствари и стока остају код општине на чувању.

Општински суд дужан је у року од 24 сата извести сопственика о узапћеној ствари или стоки.

Ако сопственик узапћених ствари или стоке да друго довољно обезбеђење, општински суд ће му издати узапћене ствари или стоку. Исто тако суд ће вратити сопственику вишак, ако узапћене ствари или стока вреде више по штета.

Ако сопственик не ослободи своју стоку најдаље за шест дана, од дана када је предана општини на чување, општински суд ће најдаље за друга три дана исту продати јавном лицитацијом, пошто ту продају објави у суседним општинама.

Но ако се сопственик стоке не зна суд ће у року од 24 часа објавити у суседним општинама каква је стока ухваћена и позвати сопственика да узапћену стоку прими; ако се у року од 10 дана после објаве нико не пријави поступиће се са истом по закону о мангупима, а добивени новац отуда по одбитку трошкова и накнаде штете иде у шумски фонд.

За неизвршење овог члана и члана 137. овога закона, казниће се председник или његов заменик по чл. 128. овога закона, и осудити на накнаду штете.

Добивени новац за стоку дужан је кмет најдаље за 10 дана предати надлежној власти.

Члан 139.

Кад истражна власт прими тужбу или протокол, дужна је на истој да стави дан пријема и време, па од тога дана најдаље за десет дана, да узме оптуженога на испит, у коме ће бележити само одговоре.

Ако оптужени признаје дело за које је оптужен, или ако не признаје, али постоји протокол који је написао шумар или чувар шума, кад је кривца ухватио на делу истражна власт, ако сама није надлежна за суђење дела, дужна је најдаље за три дана од пријема тужбе да пошаље надлежном суду тужбу, протокол и саслушање окривљеног са спроводним писмом у коме ће укратко означити: име и презиме окривљеног, његово занимање и место становања, какву је

шумску кривицу, кад и где учинио, вредност учињене штете, име саучесника, ако их има, њихово занимање и место становања, и име оштећеног.

Ако оптужени не признаје дело, а нема чуваревог протокола, истражна власт поступиће по закону о поступку судском у кривичним делима.

Истрага се мора свршити и пресуда изрећи најдаље за 30 дана.

Чиновника и општинског часника, који у наведеном року не сврши истрагу или небрежењем дозволи да кривица застари, казниће надлежни министар до 150 динара и његово је решење извршио.

Члан 140.

Кад суд прими тужбу поступиће даље по закону о поступку судском у кривичним делима.

Члан 141.

Отежице, под којима ће се учињена кривица свагда строжије казнити, јесу:

1. Кад је кривица извршена у недељне и празничне дане;

2. Кад је кривац употребљавао средства да кривицу сакрије;

3. Кад се кривац устезао да изда оруђа, која су при њему нађена;

4. Ако се кривац устезао да искаже своје име и место становања, или је казао неистинито;

5. Ако је кривица извршена у оним деловима шума или шумских земљишта, која су стављена у подмладу или у расадницима;

6. Кад је кривица учињена ноћу;

7. Кад је кривица учињена у друштву од два или више лица;

8. Кад је кривац при извршењу кривице имао при себи оружје;

9. Кад је кривац разваљивао, проваљивао, разбијао, провлачио се или прескакао затворе и ограде;

10. Кад је кривац ухваћен на делу и позван да стане, покушавао утећи или је на шумског службеног органа насртао и грдио га; и

11. Кад се кривац у времену, кад је кривицу извршио, налази у шуми као радник, надзорник, или као уживалац попаше или жиронађе.

Члан 142.

За олакшавне околности вреде одредбе кривичног закона.

Члан 143.

Суд ће без обзира на пропис § 240. крив. поступка ставити своју пресуду на протоколу са кратким разложима, што ће потписати све судије са деловођом.

Закључак пресуде у овереном препису предаће се оштећеном ако захте, а ако је кривица учињена у државној шуми, суд ће послати министру народне привреде.

Члан 144.

Пресуде *првостепених* судова, којима је кривац осуђен на новчану казну до 100 динара или на затвор до 30 дана закључно, одмах су извршене.

Члан 145.

Пресуде првостепених судова, којима је кривац осуђен на новчану казну преко 100 динара или на затвор преко 30 дана подлеже разматрању касационог суда, а пресуде истражне полицијске и општинске власти, подлеже само разматрању првостепеног суда.

Жалби противу пресуде првостепеног суда или истражне власти може се изјавити у року од 3 дана од дана саопштења пресуде (или решења).

Жалба на пресуду или решење подноси се власти која је то изрекла.

Члан 146.

Чим пресуда, којом је ко осуђен, постане извршна, суд ће одмах послати полициској власти на извршење оверен препис пресуде.

Члан 147.

Полициска, односно општинска власт, дужна је, да изврши пресуду у свему најдаље за 30 дана дана пријема; чиновник односно општински часник, коме је пресуда дати на извршење, ако поступи противно казниће се по чл. 139. овог закона.

Члан 148.

Правила и уиуства за извршење овог закона прописује министар народне привреде.

Члан 149.

Министар народне привреде дужан је сваке године Народној Скупштини подносити опширан и тачан извештај о целокупном стању шума у земљи.

Прелазна наређења

Члан 150.

За време док се комисиским путем не изврше одредбе I одељка овог закона, односно поделе и ограничавања шума, и не образују окружне шумске управе, министар народне привреде водиће старање о вршењу овог закона преко дотичних полициских и општинских власти и државних шумара и чувара шума, сматрајући за државне шуме оне, којима је држава досада искључиво располагала, као и оне, у којима су као општенородним државне власти одобравале сечу у корист државне касе, а за општинске оне, у

којима је по досадањем закону вршена сеча у корист општинске касе.

Члан 151.

Кад овај закон ступи у живот, сви спорови који се затеку непресуђени код судова а тичу се шума или шумског земљишта обуставиће се и предати министарству народне привреде, да их оно преда комисији према члану 13. овог закона на рад и решење.

Члан 152.

За време, док у земљи не буде довољно спремно стручног особља за окружне шумаре и подшумаре (чл. 22. и 24.) министар народне привреде овлашћује се да може потребан број особља узети и са стране.

Члан 153.

Кад овај закон ступи у живот престају важити: Указ о пуштању свиња у жир од 9. октобра 1839. год. ВБр. 1542 (Збор. I стр. 127);

Највише решење о манастирским шумама од 26. новембра 1846. год. ВБр. 1999 СБр. 729 (од 1847. године);

Височајше решење о наплаћивању жировнице од нагонице од 3. марта 1858. год. ВБр. 241 (Збор. XI стр. 52.);

Шумска уредба од 4. априла 1861. год. КВБр. 732. Совет бр. 468 (Збор. XIV, стр. 69);

Закон о замени казни за кривице у горосечи од 6. септембра 1861. године ВБр. 1767. (Збор. XIV, стр. 168);

Додатак § 58. шум. уредбе од 12. маја 1862. год. (Збор. XV, стр. 119);

Додатак § 66. шум. уредбе од 13. августа 1864. год. (Збор. XII, стр. 271);

Измене и допуне шумске уредбе од 9. октобра 1872. год. (Збор. XXV, стр. 1.);

Закон о додатку шумској уредби од 18. јануара 1879. год. (Збор. XXXIV, стр. 128.).

Члан 154.

Закон овај ступа у живот 1. Септембра ове године.

Препоручујемо Нашим министрима: народне привреде, унутрашњих дела и правде, да овај закон обнародују и о извршењу се његову старају; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковају.

2. Августа 1898. године
у Нишу.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата
Министар правде,

К. Н. Христић с. р.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар
народне привреде

С. М. Лозанић с. р.

Министар
унутрашњих дела

Јевр. А. Андоновић с. р.

Министар правде

К. Н. Христић с. р.